

XVII

7

2007

**Konference
MSMF na FSI**

UDÁLOSTI
na VUT v Brně

**Na VUT promovalo
letos 3 500 studentů**

**Lávka spojila klášter
s novou budovou FIT**

**Hvězdy
ve třech galeriích**

Obsah

- 3..... NÁŠ ROZHOVOR: ING. ALEŠ KUBÍČEK**
- 4..... PROJEKT NETME MÁ Z BRNA VYTVOŘIT CENTRUM STROJÍRENSKÝCH TECHNOLOGIÍ**
- 5..... PROF. PÍŠTĚK OSLAVIL SEDMDESÁTINY**
- 6..... AKADEMICKÝ SENÁT VUT V BRNĚ V ROCE 2006**
- 8..... SETKÁNÍ ODBORNÍKŮ NA MULTIMODÁLNÍ INTERAKCI S POČÍTAČEM V BRNĚ**
- 9..... KONFERENCE „MATERIALS STRUCTURE & MICROMECHANICS OF FRACTURE“**
- 10..... ŠEDESÁT POSTELÍ K ODPOČINKU PRO BRŇANY NA NÁMĚSTÍ SVOBODY**
- 11..... HVĚZDY VE TŘECH GALERIÍCH**
- 12..... LÁVKA PROPOJILA KLÁŠTER S NOVOU BUDOVOU FIT**
- 13..... VÝSTAVA DIPLOMOVÝCH PRACÍ D.SIGN.2007 V TECHNICKÉM MUZEU**
- 14..... NOVĚ JMENOVANÍ DOCENTI A DOKTOŘI**
- 16..... PÍSEMNOSTI VÝZNAMNÝCH TECHNIKŮ VE SBÍRKÁCH TECHNICKÉHO MUZEA**
- 18..... UNIVERZITY BY MĚLY BÝT V PŘEDSTIHU**
- 19..... ZDRAVÉ DOMY 2007**
- 20..... INFORMACE**
- 26..... HOLKY PRO POČÍTAČ A POČÍTAČ PRO HOLKY**
- 27..... NOVÉ UČEBNÍ TEXTY A PUBLIKACE**
- 28..... BAKALÁŘSKÉ PRÁCE STUDENTŮ FAKULTY VÝTVARNÝCH UMĚNÍ**

Události na VUT v Brně

Měsíčník VUT v Brně, vydává Vysoké učení technické v Brně, IČO 00216305, nakladatelství VUTIUM. Číslo 7/2007, vychází 9. 7. 2007.

Šéfredaktorka: PhDr. Jitka Vanýšková, tel.: 541 145 503, e-mail: vanyskova@ro.vutbr.cz;

vydání připravil: Mgr. Igor Maukš, tel.: 541 145 345, e-mail: mauks@ro.vutbr.cz.

Redakční rada: prof. Ing. Jaroslav Fiala, CSc. (prorektor), prof. Ing. arch. Alois Nový, CSc. (prorektor),

doc. RNDr. Miloslav Švec, CSc. (prorektor), doc. Ing. Eva Münsterová, CSc. (FSI VUT),

Veronika Donthová (SK AS), PhDr. Jitka Vanýšková (šéfredaktorka).

Grafický návrh: David Tieku. Sazba: Studio Arx, s. r. o. Adresa redakce: VUT v Brně, Antonínská 1, 601 90 Brno,

fax 541 145 348, <http://www.vutbr.cz>. Tisk: Graphical, s. r. o., Brno.

Náš rozhovor: Ing. Aleš Kubíček

Ing. Aleš Kubíček se narodil v roce 1955 v Brně, kde také vystudoval strojní průmyslovku a promoval na Fakultě strojního inženýrství VUT. O balonech a vzducholodích prý snil od malička, první horkovzdušný balon zhotovil již v roce 1979. Od amatérských začátků se po listopadu 1989 dostal až do absolutní špičky – firma Kubíček, a. s., dnes patří do první pětky největších výrobců horkovzdušných balonů a vzducholodí na světě. Výrobky z továrny Aleše Kubíčka létají po celém světě, ještě letos v Brně zhotoví balon s pořadovým číslem 500.

Co Vás přivedlo k výrobě horkovzdušných balonů a vzducholodí?

Začínal jsem klasicky. Přihlásil jsem se v 16 letech do paravýcviku na Slatinu, později přešel do Medlánek na větroně. Od 9. třídy jsem jezdil do přírody s kamarády a ti mě poprosili, jestli jim nepomohu postavit balon.

Jak se stane člověk z amatérského nadšence úspěšným podnikatelem?

Podnikatel by měl mít povahu, která je vhodná k nesení rizika. Hlavním cílem našeho osobního života není být podnikatelem, ale dosáhnout vysoké kvality vlastního života. Člověk, který má odvahu žít svůj vlastní život, nebojí se rizika, je pracovitý, vytrvalý a neustále se vzdělává, musí dostat ale od života příležitost. Úspěch není jen záležitostí vlastní dovednosti, ale také dar. Dar, který by měl sloužit nejen nám, ale i ostatním.

Co je podle Vás v podnikání nejdůležitější?

Správný podnikatel se musí rozhodnout a nevzdávat, i když výsledek bude i za několik roků. Nemyslet jen na sebe, umět se rozdělit o úspěch a nevěřit, že cokoliv dosáhnu sám.

Co Vám osobně dalo studium na strojní fakultě VUT v Brně?

Vzdělání mi poskytlo úžasnou výhodu v mnoha složitých situacích. Je překvapivé, jak málo informací, které jsem při studiu získal, bylo zbytečných. Při studiu jsem se naučil, jak získávat samostatně nové zkušenosti z knih, a ne jen z vlastních omylů.

Máte zkušenosti s vlastním studiem, nyní končí Váš syn studium na Leteckém ústavu FSI VUT v Brně. Jaké vidíte rozdíly ve způsobu výuky tehdy a nyní?

Dnešní výuka zahrnuje širší rozpětí, není tak specializovaná, už to ani není možné, ale zahrnuje pořád výklady podstaty jevů; důraz na principy a podstatu je zásadním rozdílem od výuky v Americe a v Anglii. Snaha vyučujících přiblížit podstatu jevů

je zásadní výhodou studia na FSI VUT v Brně, i když vyžaduje od studenta větší úsilí.

Myslíte, že by se současný systém vzdělávání na českých vysokých školách měl nějakým způsobem zlepšit?

Dokud nebudou vyučující mít praktické zkušenosti v oboru, nebudou schopni na praktických příkladech zaujmout a vzdělání bude pořád jen napůl. Podnikatelé budou muset i nadále absolventy za cenu dalších nákladů dokončovat. Nejlepší cestou by podle mého názoru bylo s podnikateli úzce spolupracovat během celého studia. Tato spolupráce nesmí být chápána jako přivýdělek školy, ale jako potřeba školy k vytvoření úspěšného studenta.

Jak vidíte budoucnost Vašeho oboru – výroby balonů a vzducholodí?

V roce 1979, když jsem začal, byli hlavním lákadlem tryskáče. Mně se na létání v balonu líbilo, že je krásné. Krásné věci budou vždy potřebné a užitečné. Technické novinky vznikají a zanikají, ale pěkné věci jsou trvalé.

Máte vůbec ještě čas se proletět balonem? Kdy a kam jste letěl naposledy?

Létání je pro mě potřebou. Díky létání věřím andělům. Jsem zkušební pilot, instruktor a inspektor (dnes vlastně pověřená osoba) a poslední dva týdny jsem nemohl létat, protože byl silný vítr a balonář se silného větru bojí. Ve druhé polovině července máme ale na vysočině Fiestu, přijďte se přesvědčit a podívat na oblohu.

Připravil Igor Mauks

Projekt NETME má z Brna vytvořit centrum strojírenských technologií

V době, kdy se úspěšně rozbíhá realizace Mezinárodního centra klinického výzkumu (ICRC) a stále určitější kontury získává také vize vzniku Středoevropského technologického institutu (CEITEC), přichází vedení FSI VUT v Brně s projektem, který má z Brna vytvořit centrum výzkumu a vývoje nových technologií pro oblast strojírenství. Projekt NETME Center (New Technologies for Mechanical Engineering) není sice investičně tak náročný jako CEITEC (12–15 miliard Kč) nebo ICRC (přes 2 miliardy Kč), ale z hlediska významu je stejně ambiciózní. Pokud se všechny tři projekty podaří uskutečnit, má Brno šanci stát se centrem vědy, výzkumu a vývoje celoevropského významu.

Brno má pro vznik vývojového centra optimální předpoklady a zázemí. Ve městě existuje dlouholetá tradice ve strojírenské výrobě a vývoji, FSI vzdělává dostatek nových inženýrů pro potřeby praxe i výzkumu, velký význam pro mezinárodní spolupráci má i pořádání strojírenských veletrhů. V lokalitě Pod Palackého vrchem, kde by centrum mělo sídlo, se nachází v těsném sousedství Český technologický park, Jihomoravské inovační centrum s Technologickým inkubátorem, FSI i další fakulty VUT. Vzniku vývojového strojírenského centra nyní přeje i možnost využít zdrojů z evropských strukturálních fondů určených pro rozvoj kapacit technického výzkumu v regionech. Projekt NETME, který vychází ze strategie rozvoje Jihomoravského kraje a jehož cílem je zvýšit konkurenceschopnost strojírenství, by měl být právě z Operačního programu „Výzkum a vývoj pro inovace“ z větší části financován. Náklady na vznik centra se odhadují na 1,4 miliardy Kč.

O tom, jak projekt NETME vznikl, říká děkan doc. Miroslav Doupovec: „Naší snahou je efektivně zužitkovat výzkumný a vývojový potenciál fakulty, která bude v součinnosti s FIT a s vybranými pracovišti dalších fakult VUT nosný program centra zajišťovat. Disponujeme potřebnými prostory i infrastrukturou. Chceme postupovat zejména cestou intenzifikace – rekonstrukcí a dovybavením současných laboratoří a zkušeben potřebnou přístrojovou technikou.“ Výstavba nových objektů má být podle něj omezena na nezbytné minimum – centrum má využívat především současné laboratoře, výpočetní centra, autorizované zkušebny i výrobní kapacity fakulty.

Prof. Petr Stehlík, který zajišťuje koncepční záležitosti, dodává: „Struktura centra vyplývá z hlavní výzkumné a vývojové činnosti, kterou naše fakulta dlouhodobě realizuje na špičkové úrovni. Jde o oblasti: strojírenská technologie, procesní průmysl, ochrana životního prostředí a energetika, výrobní stroje a průmyslové manipulátory, dopravní a letecká technika, mechatronika, virtuální design a zkušebnictví. Ke konkurenceschopnosti v evropském měřítku výrazně přispěje i využití IT se zaměřením na bezpečnost systémů ve vztahu na nosné aktivity centra. Na uvedených směrech budou založeny i základní jednotky centra, jejichž aktivity budou podporovány vysoce kvalifikovanou činností v oblastech, jako jsou diagnostika, materiály, nanotechnologie, měření, senzorika a řízení,

matematické modelování, statistika a optimalizace, mechanika, chemie a analytika, marketing a obchod apod. Půjde o „otevřený systém“ přístupný pro všechna produktivní pracoviště jak v rámci FSI a FIT, tak z hlediska zapojení vybraných pracovišť dalších fakult VUT – FEKT, FCH a FP. Velmi významná bude spolupráce s CEITEC, zejména v oblasti materiálů, a Jihomoravským inovačním centrem z hlediska koordinace podpůrných aktivit v rámci regionu.“

Stanovení vhodné strategie přípravy a realizace projektu NETME klade na tvůrce jeho koncepce na FSI velké nároky. Je třeba kvantifikovat prostorové dispozice, personální obsazení (na počátku se počítá se 75, po dvou letech s 250 pracovníky), specifikovat konkrétní náplň činnosti i předpokládané výstupy tak, aby o výsledky činnosti centra byl podle děkana Doupovce zájem minimálně v evropském měřítku. Předpokládá se, že po roce provozu už bude centrum na sebe vydělávat samo. Důležité je také zajistit systematickou přípravu mladých pracovníků, aby centrum zcela „nepřetáhlo“ akademické pracovníky z fakult a tím tam neochromilo výukovou činnost. „Jedním z nosných pilířů bude součinnost s průmyslem, z níž budou pocházet jak spolupracující organizace, tak zákazníci. Činnost centra spadá do oblastí aplikovaného výzkumu a vývoje a musí pokrývat svoje provozní náklady. Vytvořit fungující systém rozhodně není jednoduché a neexistuje na to žádný recept,“ konstatuje Stehlík. Předpokládá se, že centrum by se mohlo mj. stát místem testování strojírenských výrobků našich i zahraničních firem, uvažuje se např. o vzniku virtuální letecké zkušebny pro výrobce letadel či „stavebnicového“ systému v oblasti procesů a „malé energetiky“.

Vztah mezi centry CEITEC (zaměřený na vědy o neživé přírodě, zejména pokročilé materiály, a vědy o živé přírodě – biomedicínský výzkum) a NETME nebude v žádném případě konkurenční, naopak by se měla jejich činnost podporovat a doplňovat. NETME Center může rovněž v určité míře přispívat i k podpoře činnosti ICRC z hlediska konkrétně definovaných technických problémů. O peníze z fondů EU na vznik centra chce VUT v Brně požádat příští rok.

Připravil Igor Maukš

For Summary see page 27.

Prof. Píštěk oslavil sedmdesátiny

Řekne-li se prof. Píštěk, vybaví se většině pedagogů, studentů i zaměstnanců leteckého průmyslu člověk plný nápadů a energie spojený snad nejvíce s letounem VUT 100. A není to jen známá Cobra, ale i celá řada letadel, která nesou rukopis tohoto šéfkonstruktéra, pedagoga a ředitele Leteckého ústavu, který již 15 let předává své znalosti a zkušenosti studentům Vysokého učení technického v Brně.

Dne 1. 6. 2007 se pan prof. Ing. Antonín Píštěk, CSc., dožil při plném pracovním nasazení rovných sedmdesátí let. Proto si dovoluujeme popřát mu k tomuto životnímu jubileu stále mnoho sil a životního elánu. Pro čtenáře časopisu Události pak připomeňme několik významných okamžiků v životě pana profesora.

Životní dráha pana profesora spojená s letectvím začala absolvováním Střední průmyslové školy strojnické se zaměřením na letectví v Uherském Hradišti (1957) a následným dálkovým vysokoškolským vzděláním na Vojenské akademii Brno v oboru

stavba letadel. Od roku 1957 byl prof. Píštěk zaměstnancem LETu Kunovice v oddělení pevnostních výpočtů, kde se mimo jiné podílel na vzniku významných letounů jako L-200 Morava, Z-37 Čmelák a L-410. Postupně se díky svým znalostem a zkušenostem stal vedoucím oddělení a nakonec i hlavním konstruktérem letounu L-610 (1990). Pro svůj zájem o vše nové se významně zapojil do rozvoje numerických metod v podniku, absolvoval postgraduální studium „Numerické metody a programování“ na VUT Brno a na Vojenské akademii externí aspiranturu na téma Optimalizace leteckých konstrukcí s využitím MKP (1981). Od roku 1991 pracoval jako vedoucí projekce letadel v Moravanu, a. s., ale již v roce 1991 habilitoval na FSI VUT v Brně a v roce 1992 se stává vedoucím tehdejší katedry letadel na FSI VUT v Brně.

Tímto krokem začala pedagogická dráha života pana profesora, ale nejenom ona. Vývoj v letectví v polistopadové době umožnil realizovat myšlenky pana profesora v další velmi významné projekty. Nejprve se jednalo o tehdy nadčasový ultralehký letoun KP-2 U Sova (1995), následně VUT 100 Cobra (2000–2006) a nyní již běží vývoj dalšího letounu VUT 001 Marabu.

Schopnosti pana profesora mu umožnily stát se členem Advisory Group pro letectví v 6RP při Evropské komisi a mnoho dalších významných národních i mezinárodních funkcí. Mezinárodní renomé pak napomohlo při zapojení Leteckého ústavu do mnoha zahraničních projektů, v některých ve velmi významných pozicích. Jako příklad lze uvést projekt ENFICA-FC, zaměřený na užití palivových článků pro pohon letadel.

Přejeme Vám tedy, pane profesore, mnoho životního temperamentu, zdraví a tvůrčích úspěchů do dalších let.

Za kolektiv Leteckého ústavu FSI VUT v Brně
doc. Ing. Jaroslav Juračka, Ph.D.

SUMMARY:

On 1st July 2007, full of verve for his research, prof. Ing. Antonín Píštěk, CSc. celebrated his seventieth birthday. We would like to join the line of those congratulating him on his anniversary and wishing him added zest and good health. For our readers, we list some important events in the life of Professor Píštěk.

Akademický senát VUT v Brně v roce 2006

Členové akademických senátů (AS) veřejnoprávních vysokých škol (VVŠ) jsou voleni akademickou obcí, tj. všemi učiteli a studenty VVŠ. AS jsou zejména povinny navrhnout kandidáta na rektora VVŠ, schvalovat změny struktury VVŠ, vnitřní předpisy VVŠ a jejich součástí, rozpočet VVŠ, výroční zprávu o činnosti i výroční zprávu o hospodaření VVŠ, složení vědecké rady a disciplinární komise VVŠ a dlouhodobý záměr včetně jeho každoroční aktualizace. Dále se AS vyjadřují zejména k záměru rektora jmenovat nebo odvolat prorektory a ke správním úkonům, které schvaluje správní rada VVŠ, i k podnětům a stanoviskům správní rady VVŠ. AS projednává i podněty orgánů VVŠ, jejich fakult a členů akademické obce.

Akademický senát je tedy představitelem akademické obce, se kterým je rektor povinen projednat všechna zásadní rozhodnutí a pro většinu z nich získat podporu. Prostřednictvím AS se rektor seznamuje s názory akademické obce včetně její studentské části. Důsledné vykonávání povinností AS je účinným mechanismem, který zaručuje transparentnost zásadních kroků vedení VVŠ i shodu jejich podstatných rozhodnutí s názory akademické obce.

Činnost AS VUT v roce 2006

AS VUT se v roce 2006 scházel pravidelně na řádných zasedáních a na jednom výjezdním zasedání, konaném v květnu 2006. Kromě toho se konala zasedání komisí legislativní, pedagogické a ekonomické. Uskutečnila se i samostatná zasedání Studentské komory AS VUT. Členové AS VUT se předem seznamovali s projednávanými záležitostmi studiem dokumentů a diskusí s kompetentními osobami na svých pracovištích, případně v komisích AS. Takto připravená jednání AS byla věcná a členové AS byli schopni zastávat vlastní názory nezávislé na postojích vedení VUT. Tento způsob práce je náročný na čas, inteligenci i na charakter členů AS.

Legislativní komise (LK) se zabývala řadou dokumentů a právních úkonů, které podléhají schválení nebo vyjádření AS VUT (jednání o vědecké radě VUT, vyjádření k týmu nových prorektorů, dodatek k organizačnímu řádu rektorátu, výroční zpráva o činnosti VUT, připomínky fakult a dalších součástí apod.). Hlavním úkolem LK i AS VUT v oblasti legislativy však bylo přizpůsobení vnitřních předpisů jak VUT, tak i fakult a dalších součástí VUT novele zákona o vysokých školách.

LK projednávala především tyto vnitřní předpisy VUT: Jednací řád vědecké rady, Mzdový předpis, Statut, Volební a jednací řád AS, Studijní a zkušební řád, Stipendijní řád, Disciplinární řád pro studenty VUT a Pravidla hospodaření a účtování. Proces projednávání byl uzavřen důkladnou závěrečnou analýzou na výjezdním zasedání AS VUT ve Všemíně ve dnech 18.–20. 5. 2006. Po připomínkování těchto vnitřních předpisů rektorem VUT a po jejich schválení AS byly předpisy během léta 2006 zaregistrovány na MŠMT. Tento proces projednávání a schválení

vnitřních předpisů VUT lze označit za cenný úspěch spolupráce nového vedení VUT s AS.

LK se dále věnovala novelizaci vnitřních předpisů fakult VUT. Mezi cenné konkrétní výsledky této novelizace patří zabezpečení práv studentů, členů AS, při přechodu mezi jednotlivými formami studia, vyhodnocení zkušeností s prací rektorátu vedoucí k analýze procesů rektorátu během léta 2006 a příprava jeho restrukturalizace na podzim 2006. Na základě sdílení zkušeností mezi novým vedením VUT a AS a zejména po vyhodnocení mnohaletých ohlasů z fakult bylo rozhodnuto pro rok 2007 připravit restrukturalizaci rektorátu VUT a dalších součástí VUT tak, aby byl naplněn požadavek akademické obce na vstřícnost a účinnost služeb rektorátu. Řada členů AS se během léta 2006 ve spolupráci s prorektory podílela na analýze procesů realizovaných rektorátem. Během podzimu byli členové AS seznamováni s návrhy vedení VUT na řešení jednotlivých problémů. Návrhy byly podrobně analyzovány na dvou jednodenních zasedáních v Rozdrojovicích.

Ve spolupráci s ostatními komisemi projednávala LK také aktualizaci Dlouhodobého záměru vzdělávací, vědecké, výzkumné, vývojové, umělecké a další tvůrčí činnosti VUT, návrhy na zřízení spin-off firem VUT, návrh rozpočtu a další předložené dokumenty, které, po zapracování úprav, doporučila ke schválení AS VUT.

Pedagogická komise (PK) se v roce 2006 zaměřila hlavně na získání podkladů pro řešení dlouhodobých problémů VUT souvisejících s pedagogickou činností. Za účelem novelizace Studijního a zkušebního řádu zkoumala způsob ověřování znalostí studentů na jednotlivých fakultách VUT, na VVŠ v ČR i na renomovaných evropských univerzitách. V souvislosti s novelizací Dlouhodobého záměru VUT shromažďovala informace o objemu a způsobu financování mezifakultní výuky a pokračovala i v přípravě metodiky pro objektivní posouzení pedagogického zatížení akademických pracovníků na různých fakultách VUT.

Ekonomická komise (EK) v roce 2006, který byl prvním rokem spolupráce AS s novým vedením VUT, navázala na svoji systematickou práci v předchozích letech. Komise na 21 zasedáních přijala 49 usnesení, z nichž většina byla splněna. Dosud nesplněná usnesení jsou vesměs dlouhodobého charakteru. Všichni členové EK se aktivně zapojili do práce poradních orgánů rektora (Ediční rady, Dozorčí rady KaM, Stavební komise, Rady pro CEITEC, Komise pro řízení rizik). Jednání EK se pravidelně účastnil kvestor VUT Ing. Kotek.

Zásadním tématem EK bylo projednání rozpočtu VUT na rok 2007. Podařilo se zpřesnit a narovnat finanční toky úpravami rozpočtových pravidel předkládaných minulým vedením VUT. Schválená pravidla již zohledňují strategické záměry nového vedení VUT. Jako zásadní problém rozpočtu VUT, omezující rozvoj jeho lidských zdrojů, byl identifikován problém výměny neinvestičních prostředků za prostředky investiční, vynucený rozsahem stavebních investic na VUT a změnami legislativy ČR. S odstupem několika let se projevila skutečnost, že velkorysé dislokační změny a vize devadesátých let nebyly doprovázeny dostatečně úplnými studiemi jejich finančních dopadů. AS společně s novým vedením VUT zahájil strategické kroky, jak tyto problémy s velkou setrvačností postupně zvládnout. V návaznosti na náměty z jednání v minulých letech bylo docíleno shody ve způsobu nakládání s hospodářským výsledkem VUT. V konkrétních případech byla nadále využívána metodika tzv. „Hevlínských tabulek“, která byla rovněž diskutována s partnerskou ZČU. Ve shodě s kvestorem VUT byla zkvalitněna kontrola nákladů investičních akcí. Analýza ekonomických dat umožnila posuzovat výkony akademických

pracovníků zejména v oblasti vědy. Poznatků získaných při detailním projednání výroční zprávy o hospodaření VUT za rok 2005 bylo využito při zpracování pravidel rozpočtu pro rok 2007. Za podstatného přispění EK byl ve spolupráci s kvestorem VUT zpřísněn systém dozoru nad rozpočty a hospodařením dalších součástí VUT.

Studentská komora AS se na deseti samostatných zasedáních a třech zasedáních s předsedy Studentských komor fakultních AS zabývala především otázkami ubytovacího a sociálního stipendia, příručkou pro studenty prvního ročníku, zrušením omezující věkové hranice 26 let a omezení počtu zkušebních termínů a v neposlední řadě, ve spolupráci se svými pracovními skupinami pro Koleje a menzy a Volnočasové aktivity, řešila nejen otázky zvyšování standardu ubytování a stravování, ale i každodenní problémy studentů.

Podstatným přínosem pro činnost AS VUT byla trvale aktivní pomoc tajemnice AS.

Jsmo přesvědčeni, že Akademický senát VUT je dobře fungujícím mechanismem, který svou roli v systému řízení VUT v Brně plní zodpovědně a přesně ve smyslu zákona. Akademický senát VUT svou činností přispívá ke kvalitě řízení VUT včetně zachování souladu mezi vedením a akademickou obcí. V ČR je VUT v Brně považováno za univerzitu, kde vzájemná spolupráce mezi vedením a AS je na vysoké úrovni.

Kolektiv autorů z AS VUT v Brně

SUMMARY:

The academic senators of public universities are elected by the academic community, that is, by all the teachers and students. At each university, its academic senators are obliged to propose a rector candidate, approve all the structural changes, internal regulations, the budget, the annual reports of activities and management, members of the scientific and disciplinary boards, the mission statement and its annual amendments. They may also comment on the rector's appointments or dismissals of vice-rectors as well as on all the administrative acts to be approved by the Administrative Board of a public higher-education institution and on its suggestions and standpoints.

Setkání odborníků na multimodální interakci s počítačem v Brně

Od 28. do 30. června 2007 se v brněnském hotelu Continental uskutečnila mezinárodní konference 4th Joint Workshop on Multimodal Interaction and Related Machine Learning Algorithms (MLMI 2007). Do Brna přijeli přední světoví odborníci z oboru multimodální interakce s počítačem. Výzkumem v této oblasti se zabývá projekt AMIDA podporovaný Evropskou unií, kterého se účastní také výzkumníci z Fakulty informačních technologií VUT v Brně. Právě tato fakulta konferenci v Brně pořádala.

Na konferenci do Brna zavítali např.:

- Prof. Herve Bourlard – ředitel výzkumného ústavu IDIAP v Martigny ve Švýcarsku. IDIAP se zabývá zpracováním řeči, obrazové informace a mozkovými rozhraními pro komunikaci člověka s počítačem. Prof. Bourlard je společně s prof. Renalsem z Univerzity v Edinburghu vůdčí osobností projektu AMIDA a vede obdobnou švýcarskou iniciativu IM2.
- Prof. Steve Renals – ředitel Centra pro výzkum řečových technologií na Univerzitě v Edinburghu ve Skotsku. Se svou skupinou se zabývá počítačovým zpracováním řeči, především rozpoznáváním a lokalizací mluvčího v prostředí živých jednání (meetingy).
- Dr. Nick Cambell – vedoucí výzkumu v centru pro kognitivní informace a média ve výzkumném ústavu ATR v Japonsku. Zabývá se rozpoznáváním a modelováním emocí v běžné mezilidské komunikaci a jejich využitím při počítačovém zpracování audia a videa.

„Na otázku, jak komunikuje s počítačem, dokáže bez velkého přemýšlení odpovědět asi každý: ‚Dívám se na monitor, píšu na klávesnici a klikám na myš.‘ Daleko ale není doba, kdy budeme ke komunikaci s počítačem běžně používat řeč, pohled nebo gesta. Počítače také dokážou brzy analyzovat komunikaci mezi lidmi a pořizovat samy záznamy ze schůzí nebo pomáhat moderátorovi jednání – třeba tím, že si zapamatují, kdo s jakou myšlenkou souhlasil nebo kdo se na koho po celou dobu schůze díval,“ říká docent Jan Černocký z Fakulty informačních technologií, jeden z organizátorů konference.

Konference MLMI 2007 se zúčastnili zástupci průmyslu i výzkumných týmů z celého světa. MLMI v Brně je čtvrtou konferencí tohoto druhu, minulé akce se konaly v Martigny (Švýcarsko), Edinburghu (Skotsko) a Washingtonu D.C. (USA).

Projekt AMIDA má také speciální program určený pro mobilitu studentů a výzkumníků – třetí den konference „AMIDA Training Day“ byl určen právě těmto mladým lidem, kteří se ve své vědecké kariéře věnují nebo hodlají věnovat multimodální komunikaci.

Součástí programu konference MLMI 2007 byl i společenský večer, který se uskutečnil v příjemném prostředí dvorany Centra VUT v Brně na Antonínské 1.

Připravil Igor Mauks

SUMMARY:

From 28th to 30th June 2007 the Continental Hotel in Brno saw a 4th Joint Workshop on Multimodal Interaction and Related Machine Learning Algorithms. This international conference was attended by the world's leading experts in multimodal man-computer interaction. An EU-funded AMIDA project in which also experts from the BUT Faculty of Information Technology participate is concerned with research in this field.

Konference „Materials Structure & Micromechanics of Fracture“

Svě pevné místo v kalendáři akcí Evropské společnosti pro integritu konstrukcí (ESIS – European Structural Integrity Society) si již získala mezinárodní vědecká konference „Struktura materiálů a mikromechanika lomu“ (MSMF – Materials Structure & Micromechanics of Fracture), pořádaná vždy jednou za tři roky v Brně.

Pátý ročník konference (MSMF5) se uskutečnil od 27. do 29. června 2007 v areálu FSI VUT v Brně. Na jejím pořádání se již tradičně podílí Ústav fyzikálního inženýrství společně s Ústavem materiálových věd a inženýrství FSI pod záštitou rektora prof. Ing. Karla Raise, CSc., MBA. Její význam pro rozvoj poznání v oblasti materiálových věd podtrhuje i garance České společnosti pro nové materiály a technologie. Téměř 200 vědců z 27 států celého světa na konferenci prezentovali 170 příspěvků v širokém spektru od čistě teoretických poznatků až po pokročilé experimentální postupy, spojené hlavním cílem konference – hledáním souvislostí mezi základní strukturou hmoty a vlastnostmi, jakými se projevuje při běžném užití. Velmi zajímavé z tohoto pohledu byly mnohaúrovňové modely, které vycházejí od uspořádání elektronů, zahrnují krystalografii a mikrostrukturu pevných látek a jsou završeny inženýrskými konstrukčními celky. Právě pochopení souvislostí na všech úrovních umožní účelně řídit výrobní procesy nejrůznějších materiálů s přesně očekávanými vlastnostmi.

Tradici těchto konferencí zahájilo v roce 1995 setkání padesátky českých a slovenských odborníků, na němž vzpomněli nečekaně úmrtí Ing. Karola Pelikána, CSc., který byl uznávaným odborníkem ve fyzikální metalurgii a jehož nejvýznamnější práce se týkaly teorie geometrických modelů struktur a jejich aplikací na hodnocení vlastností moderních konstrukčních materiálů. Již na tomto setkání se ukázala potřeba komunikace mezi vědci tohoto zaměření, a tak se počet účastníků na každé další konferenci postupně zvyšuje.

Význam konference pokaždé podtrhují i velmi zajímavé vyzvané plenární přednášky předních světových vědců. V letošním roce takto všechny účastníky oslovil prof. Vitek z University of Pennsylvania (mimo jiné nositel Machovy medaile AV ČR a čestného doktorátu VUT), prof. Pippan z Erich Schmid Institute Rakouské akademie věd, prof. Mughrabi z Friedrich-Alexander-Universität v Norimberku, prof. Kondo z Kyushu

University ve Fukuoce, prof. Morris z University of California v Berkeley a v neposlední řadě významný brněnský odborník, ředitel ÚFM AV ČR doc. Lukáš.

K vědeckému programu konference patřila také společenská část – setkání s představiteli města Brna i vedení VUT a především neformální diskuse mezi účastníky, kteří pracují v institucích vzájemně vzdálených i tisíce kilometrů a mnohdy se znají pouze z internetové komunikace. Osobní setkání na této konferenci tak mnohdy inspirují mnohem širší vzájemnou spolupráci v budoucnu v národních i mezinárodních programech výzkumu a vývoje.

Podrobnosti o konferenci lze najít na webových stránkách <http://msmf.fme.vutbr.cz>.

Prof. RNDr. Pavel Šandera, CSc.,
Ústav fyzikálního inženýrství

SUMMARY:

The Materials Structure & Micromechanics of Fracture (MSMF) research conference held every three years in Brno has already won a fixed date in the European Structural Integrity Society (ESIS) calendar of events.

Šedesát postelí k odpočinku pro Brňany na náměstí Svobody

V neobvyklou oázu odpočinku, klidu a pohody proměnila brněnské náměstí Svobody studentka Ateliéru environmentu Fakulty výtvarných umění VUT v Brně Alena Kazatelová. Pro věčně někam spěchající obyvatele jihomoravské metropole připravila studentka šedesát rozkládacích lůžek, na které mohl kdokoli ze zájemců ulehnout a v klidu relaxovat. Akce vznikla v rámci projektu „Odpočiň si!“, který je bakalářskou prací Aleny Kazatelové. Umělecký obor, který studuje, se zabývá vztahy umění a prostoru, ve kterém se dané dílo nachází, a zkoumá reakce i zpětné vazby okolí.

Šedesát lůžek bylo veřejnosti k dispozici od 10 hodin dopoledne 12. června až do šesté hodiny následujícího rána. Akce byla zahájena podáním snídaně – loupáček nebo buchta a káva

– do postele a zakončena budičkem s rozsvíčkou. Večer se pak odpočívající Brňané dočkali i předčítání povídek.

Smyslem projektu „Odpočiň si!“ bylo procházejícím poskytnout příležitost zanechat obvyklého spěchu a umožnit jim malé zastavení uprostřed dne. K odpočinku jim měla posloužit připravená lůžka. Hlavními účinkujícími v proměně náměstí na jeviště klidu a pohody se tak stali samotní obyvatelé města. Brňané se dlouho neostýchali a brzy po zahájení neobvyklé akce byla většina postelí zaplněna. Lidé si na lehátkách rozložených na náměstí četli, opalovali se, konverzovali nebo jen tak polehávali a odpočívali. Odpoledne místa na lehátkách všem zájemcům ani nestačila. Noc potom strávila na „loži“ na náměstí zhruba dvacítká spáčů. Celkem se na lehátkách podle odhadů během dvaceti hodin trvání akce vystřídal přibližně čtyři stovky Brňanů.

„Všichni snad bez výjimky toužíme po klidu a relaxaci, a to zvláště v situacích, kdy se nám ho nedostává. V těchto chvílích únavy a vyčerpání si pak představíme (nebo alespoň já) postel a klid, který v ní zažíváme. A proto se postel stala ústředním motivem mé bakalářské práce. Postel je povětšinou chápána jako prostor výsostného soukromí, do které nám mohou vstupovat osoby námi vyvolené a nikdo cizí do ní přístup nemá. Tomu odpovídá i její umístění v našich domácnostech. Chtěla jsem tento stereotyp znejistit, a proto jsem je umístila do veřejného prostoru. Plocha náměstí Svobody se mi zdála velmi vhodná pro svoji rozlehlost a frekventovanost a dále pak proto, že náměstí Svobody není prostorem, který by nám nabízel soukromí či nám poskytoval mnoho příležitostí k relaxaci,“ vysvětlila svůj záměr autorka projektu Alena Kazatelová.

S realizací svého nápadu to neměla čtyřiašedesátiletá studentka vůbec jednoduché. Původně chtěla postelí celou stovku, ale nesehnala jich tolik. Šedesát lehátek si nakonec půjčila v kulturním zařízení v Bludově na severní Moravě. Za pronájem zaplatila dva tisíce korun.

Připravil Igor Maukš, foto Irena Armutidisová

SUMMARY:

The Liberty Square, which is Brno's largest, was turned into an oasis of calm and rest by Alena Kazatelová, a student of environment at the BUT Faculty of Architecture. For all the over-busy inhabitants of the Moravian capital, the student prepared sixty deckchairs to be used by anybody wishing to lie down and just relax.

Hvězdy ve třech galeriích

Letošní výstava praktických diplomových prací absolventů magisterského studia Fakulty výtvarných umění Vysokého učení technického v Brně je pod souborným názvem Hvězdy představena kromě vlastní Galerie FaVU (Údolní 19) také ve veřejných galeriích – v Galerii Brno (Veselá 14) a v Galerii Aspekt (Údolní 13). Fakulta, která je financována z veřejných prostředků, vystavenými díly tak právě veřejnosti skládá účty ze své činnosti. Instalace čtyř desítek studentských prací hned ve třech galeriích dává každému dílu možnost ukázat jeho přednosti.

Vernisáž studentských výstav se uskutečnila ve čtvrtek 28. června 2007 v 18 hodin v Galerii Brno na Veselé 14. Kurátory výstavy jsou akad. malíř Vladimír Merta a prof. akad. malíř Martin Mainer. K výstavě byl vydán výpravný souborný katalog.

Výstava, která bude otevřena ve všech třech galeriích od úterý do neděle vždy od 12 do 18 hodin, potrvá do 29. července, v Galerii Brno pak až do 19. srpna 2007.

red, foto Irena Armutidisová

SUMMARY:

The Stars is the title of this year's exhibition presenting the practical Master's degree projects of students of the BUT Faculty of Fine Arts, which, apart from the usual faculty gallery in Údolní Street, is also held in the public art galleries at Veselá 14 (Galerie Brno) and Údolní 13 (Galerie Aspekt). In this way, the Faculty, which is financed from public resources, accounts to a wider public for its activities. Showing forty student works in three art galleries gives each work an opportunity to show its best qualities. All the three student exhibitions were opened during a ceremony held at the Galerie Brno art gallery on 28th June 2007 at 6 p.m.

Lávka propojila klášter s novou budovou FIT

Téměř 26 metrů dlouhá kovová lávka překlenula Božetěchovu ulici a propojila tak budovy někdejšího kartuziánského kláštera s novostavbou Fakulty informačních technologií v Brně-Králově Poli, která byla otevřena v loňském roce. Areál v současnosti dokončovaného fakultního kampusu se tak stal jednotným celkem. Montéři nové přemostění ve výšce pěti metrů nad vozovkou nainstalovali 30. června 2007. Do konce prázdnin bude lávka široká 2,4 m ještě zastřešena a opatřena 1,2 m vysokým zábradlím. Střeška i zábradlí budou skleněné, podlaha dřevěná. Vzhledem k tomu, že lávka je otevřená, budou na obou jejích stranách teplovzdušné clony.

Konečná podoba lávky je výsledkem dohody s Národním památkovým ústavem. Památkáři původně s návrhem přemostění nesouhlasili, protože by podle jejich názoru příliš zasáhlo do charakteru stavby kartuziánského kláštera, který je národní kulturní památkou. Na základě jejich připomínek proto došlo ke změně projektovaných parametrů. Lávka není zalomená, jak se původně předpokládalo, není také celozakrytá, ale otevřená a velmi subtilní. Boční zábradlí a střeška bude ze skla, aby přesně byly dobře viditelné kontury kláštera. Došlo také ke změně umístění – přemostění neústí v místech nad vstupem do kláštera,

ale je posunuto blíže ke kostelu, aby klášterní věžička zůstala dominantním prvkem celého objektu.

„Lávka je zhotovena a instalována tak, aby mohla být kdykoliv odstraněna. Je to proto, že po dokončení výstavby tunelů v Dobrovské ulici se počítá s tím, že se ulice Božetěchova stane pouze obslužnou komunikací. Také z hlediska dlouhodobého strategického výhledu městská část Královo Pole předpokládá, že by se úsek této ulice mezi Metodějovou a Kollárovou uzavřel pro dopravu a vznikla tam pěší zóna. Lávka by potom mohla být bez problému odstraněna. V současnosti tam ale z bezpečnostních důvodů být musí, aby studenti nemuseli přecházet přes velice frekventovanou silnici. Lávka koncepčně doplňuje funkci bezbariérového komunikačního koridoru situovaného do druhého nadzemního podlaží,“ vysvětluje proděkan FIT pro výstavbu a rozvoj Ing. Zdeněk Bouša. K nové budově je lávka připojena čtyřmi trny, na straně klášterní je konstrukce ukotvena na samostatně stojícím čtyřmetrovém ocelovém nosníku a ke dveřnímu otvoru v druhém podlaží historického objektu pouze přiléhá.

V budovách i na nádvořích kláštera intenzivně pokračují stavební práce druhé etapy rekonstrukce a dostavby areálu FIT. „Pro nás je především zcela zásadní výstavba posluchářského komplexu II. Společně se stavebními dodavateli děláme vše proto, aby byl komplex uveden do provozu 24. září. Stavební firmy mají termín dokončení do 31. srpna, během dalších 15 dní musí být zprovozněny všechny technologie. V komplexu budou tři posluchárny pro 300, 150 a 110 studentů. Abychom mohli zahájit výuku v novém akademickém roce, musí být v provozu,“ říká proděkan Bouša. Fakulta poslední dva roky využívala k přednáškám pro své studenty aulu Q v budově Fakulty strojního inženýrství. „I díky tomu jsme mohli zvýšit počet našich posluchačů na 2150, což je stav, který jsme původně měli dosáhnout až po úplném dokončení rekonstrukce fakultního areálu v roce 2010,“ poznamenal proděkan Bouša.

Rekonstrukce a dostavba areálu FIT Božetěchova I a Božetěchova II si vyžádá celkové náklady 700 milionů korun. Připomínáme, že novostavba objektu Fakulty informačních technologií Božetěchova 1 získala ocenění Stavba Jihomoravského kraje 2006 v kategorii rekonstrukcí.

Igor Maukš, foto Petr Lampa

For Summary see page 27.

Výstava diplomových prací D.SIGN.2007 v Technickém muzeu

Ve druhé polovině června byla slavnostní vernisáží zahájena v pořadí již čtvrtá výstava diplomových prací studentů v prostorách nového Technického muzea v Brně, které se svou koncepcí řadí mezi nejmodernější technická muzea v Evropě. Úvodní slovo pronesl děkan FSI doc. RNDr. Miroslav Doupovec, CSc., dále promluvil ředitel Design centra ČR Karel Kobosil a za NTM v Praze Mgr. Jiří Hulák. Nově vzniklá tradice těchto výstav je zajímavá z pohledu konfrontace historie s blízkou budoucností z pohledu studentů designu. Na Odboru průmyslového designu Ústavu konstruování FSI VUT v Brně letos absolvují designéři již po jedenácté od založení odboru. Studenti představují práce od luku pro nevidomé, designu porodního lůžka, designu systému kontejnerů pro tříděný odpad, externího terminálu, zemědělského kombajnu, autojeřábu až po design tříkolového městského vozidla či ultralehké helikoptéry.

Práce jsou zajímavé tím, že se snaží naznačit nové a neotřelé pohledy na vývoj nových výrobků při zachování jednoho z hlavních cílů výuky designu na FSI VUT, kterým je rovnocennost uměleckého, technického i vědeckého pohledu při tvorbě designu.

O úspěšnosti studia svědčí i to, že od roku 1995 studenti získali již 23 významných ocenění Design centra ČR Vynikající a Dobrý design a řadu dalších cen v domácích i mezinárodních designérských soutěžích.

Na výstavě v Technickém muzeu v Brně se představuje čtrnáct diplomantů:

Jan Bílek, Pavel Čoupek, Jakub Fafílek, Petr Fiala, Jitka Ješínová, Aleš Kotek, Hana Krystynová, Jiří Kubec, Olga Minaříková, Tomáš Říha, Jiří Tichý, Martin Wolf, Jakub Zagar a Michal Žarníkov.

O výstavě natočila Česká televize krátkou reportáž, kterou odvysílala v pořadu Dobré ráno. I to svědčí o zájmu veřejnosti o práci nastupující generace mladých designérů.

Na Odboru průmyslového designu Ústavu konstruování FSI VUT v Brně působí v současnosti pedagogové: akad. soch. Ladislav Křenek, ArtD., doc. Ing. arch. Jan Rajlich, Ing. Dana Rubínová, Ph.D., akad. soch. Josef Sládek, akad. soch. Miroslav Zvonek, ArtD., a externisté akad. soch. Tamara Buganská, akad. mal. Bedřich Čelikovský, MgA. David Karásek, Ing. arch. Miloš Klíma, CSc., a PhDr. Jana Pavlíčková.

Výstava v Technickém muzeu Brno, Purkyňova 105, potrvá až do 9. září 2007. Od konce června je souběžně nainstalována v prostorách Auly Q VUT v Brně, Technická 2, výstava bakalářských prací, které jsou v historii našeho odboru na FSI vůbec první. Zájemci mohou výstavu zhlédnout až do konce září.

Text a foto: Akad. soch. Miroslav Zvonek, ArtD.

SUMMARY:

The rooms of the new Brno Technical Museum hosted a fourth exhibition of degree projects of students. With its conception, Brno Technical Museum ranks among Europe's most modern ones.

Nově jmenovaní docenti a doktoři

V novobarokní aule Centra Vysokého učení technického v Brně na Antonínské ulici se ve středu 13. června 2007 uskutečnilo slavnostní předání dekretů nově jmenovaným docentům a promoce absolventů doktor-
ských studijních programů jednotlivých fakult VUT v Brně.

Nově jmenovaní docenti:

Fakulta strojního inženýrství

- doc. Mgr. Barbora Lapčíková, Ph.D.
obor: Materiálové vědy a inženýrství
- doc. Ing. Imrich Lukovics, CSc.
obor: Strojírenská technologie
- doc. Ing. Jiří Pospíšil, Ph.D.
obor: Konstrukční a procesní inženýrství

Fakulta elektrotechniky a komunikačních technologií

- doc. Ing. Petr Blaha, Ph.D.
obor: Technická kybernetika
- doc. Ing. Jiří Mišurec, CSc.
obor: Elektronika a sdělovací technika

Fakulta architektury

- doc. Ing. arch. Jakub Kynčl, Ph.D.
obor: Architektura
- doc. Ing. arch. Ir. Zdeněk Zavřel
obor: Architektura

Fakulta informačních technologií

- doc. Ing. Tomáš Vojnar, Ph.D.
obor: Výpočetní technika a informatika

Nově jmenovaní doktoři:

Fakulta stavební

- Ing. Martin Comorek, Ph.D.
- Ing. et Ing. Daniel Foltýn, Ph.D.
- Ing. Pavel Golík, Ph.D.
- Ing. Šárka Havlíčková, Ph.D.
- Ing. Petr Holcner, Ph.D.
- Ing. Vít Hromádka, Ph.D.
- Mgr. Marie Chrástová, Ph.D.
- Ing. Petr Lichtneger, Ph.D.
- Ing. Igor Neckář, Ph.D.
- Ing. Radim Nečas, Ph.D.
- Ing. Jiří Oliva, Ph.D.
- Mgr. Iveta Plšková, Ph.D.
- Ing. Petr Smékal, Ph.D.
- Ing. Darwish Shpair, Ph.D.
- Ing. Miroslav Stibor, Ph.D.
- Ing. Ondřej Šíkula, Ph.D.
- Ing. Ondřej Šilhan, Ph.D.
- Ing. Vladimíra Šulcová, Ph.D.
- Ing. Ivana Švaříčková, Ph.D.
- Ing. Zbyněk Vlk, Ph.D.
- RNDr. Marie Vojtíšková, Ph.D.
- Ing. Pavel Zejda, Ph.D.

Fakulta strojního inženýrství

- Ing. Daniel Dušek, Ph.D.
- Ing. Zdeněk Hadaš, Ph.D.
- Ing. Petr Horák, Ph.D.
- Ing. Zbyněk Hrnčíř, Ph.D.
- Ing. Lubomír Král, Ph.D.
- Ing. Petr Král, Ph.D.
- Ing. Roman Krautschneider, Ph.D.
- Ing. Vladimír Krejčí, Ph.D.
- Ing. Pavel Miček, Ph.D.
- Ing. Jiří Pulkrábek, Ph.D.
- Ing. Jiří Tošovský, Ph.D.
- Ing. Michal Valný, Ph.D.

Fakulta elektrotechniky a komunikačních technologií

Ing. Tibor Bachorec, Ph.D.
 Ing. Lubomír Cvrk, Ph.D.
 Ing. Jiří Dřínovský, Ph.D.
 Ing. Štěpán Hefner, Ph.D.
 Ing. Jaroslav Kadlec, Ph.D.
 Ing. Ilona Kalová, Ph.D.
 Ing. Jiří Klíma, Ph.D.
 Ing. Martin Kocian, Ph.D.
 Ing. Radek Kubásek, Ph.D.
 Ing. Radek Kuchta, Ph.D.
 Ing. Jaroslav Láčík, Ph.D.
 pan Wishwas Lakkundi, Ph.D.
 Mgr. Dana Otevřelová, Ph.D.
 Ing. Jiří Petržela, Ph.D.
 Ing. Kamil Říha, Ph.D.
 Ing. Petr Sedlák, Ph.D.
 Ing. Petr Šmíd, Ph.D.
 Ing. Radek Šponar, Ph.D.
 Ing. Pavel Šteffan, Ph.D.
 Ing. Martin Švirák, Ph.D.
 Ing. Stanislav Uchytil, Ph.D.
 Ing. Josef Vočhán, Ph.D.

Fakulta chemická

Mgr. Petr Ptáček, Ph.D.
 Ing. Daniela Šmejkalová, Ph.D.
 Ing. Daniela Švejcarová, Ph.D.
 Ing. Jan Vaněk, Ph.D.

Fakulta architektury

Ing. arch. Petr Blažek, Ph.D.
 Ing. arch. Ivana Boulaz, Ph.D.

Fakulta podnikatelská

Ing. et Ing. Radim Keřt, Ph.D.
 Ing. Ivana Kunstová, Ph.D.

Fakulta informačních technologií

Ing. Petr Smolík, Ph.D.

SUMMARY:

The new associate professors received their appointments and the doctoral students of all the BUT faculties their degrees in a ceremony held in the neo-baroque hall of the BUT Centre in Antonínská Street on 13th June 2007.

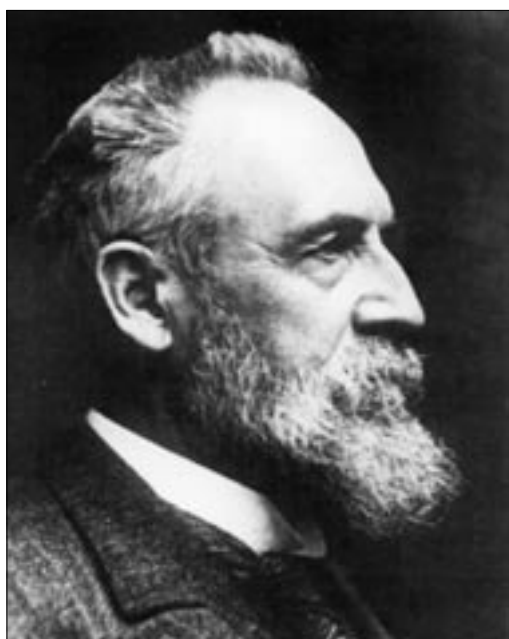

Písemnosti významných techniků ve sbírkách Technického muzea

Součástí sbírek Technického muzea v Brně jsou mj. písemnosti čtrnácti osobností a dvou organizací z oblasti vědy a techniky, které měly výrazný vztah k brněnské technice, městu Brnu nebo regionu jižní Moravy. Uvedené písemnosti je možné rozdělit zhruba do čtyř skupin, podle oborů, ke kterým se váží. Nejrozsáhlejší skupinu tvoří materiály z oblasti hydroenergetiky a vodních staveb, následují písemnosti o elektrotechnice, měřicí a regulační technice, do třetí skupiny lze zařadit obory chemie, metalurgie a báňské inženýrství a čtvrtou skupinu tvoří zatím poslední přírůstek z oblasti nábytkářského a interiérového designu.

V oboru hydroenergetiky je bezesporu nejatraktivnější písemná pozůstalost **Viktora Kaplana** (1876–1934), profesora německé techniky v Brně, autora nového typu vodní turbíny a řady dalších objevů v oblasti kavitace, proudění, výpočtu pevnosti ad. Osmnáct kartonů je naplněno originály patentů a patentových spisů, které uspořádal Kaplanův žák a posléze dlouholetý asistent Ing. Jaroslav Slavík (1895–1986), jehož zásluhou nevzdal Kaplan po svém nervovém onemocnění v roce 1922 vyčerpávající boj s velkými turbinářskými firmami o uznání světové priority u řady svých vynálezů.

Kaplanovým současníkem byl **Leopold Grimm** (1862–1939), strojní inženýr s diplomem z curyšské Polytechniky a s mezinárodní praxí, profesor ČVŠT v Brně a propagátor Kaplanovy turbíny. Díky jeho neúnavnému úsilí byla na české technice v Brně dobudována vzorová laboratoř vodních strojů, ve své době nejlepšího druhu v ČSR. Profesor Grimm byl také čtyřikrát děkanem odboru strojního a elektrotechnického inženýrství ČVŠT a ve školním roce 1907/1908 zastával funkci rektora. Jádrem sedmnácti kartonů Grimmovy pozůstalosti jsou kromě patentových spisů, výkresové dokumentace a odborné literatury obsáhlé materiály z jeho činnosti ve funkci soudního znalce Krajského civilního soudu v Brně.

Leopold Grimm

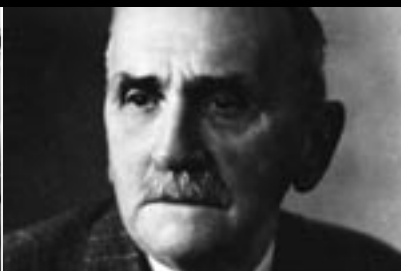

Antonín Smrček

Vývoji vodních strojů se věnoval i akademik **Miroslav Nechleba** (1908–1996), vedoucí Katedry vodních strojů a automatizace Fakulty strojní VUT v Brně. Jeho dosud nezpracovaná pozůstalost zahrnuje deset kartonů písemností a knihovnu.

K oblasti vodních staveb se váže rozsáhlá pozůstalost **Antonína Smrčka** (1859–1951), profesora ČVŠT v Brně, poslance říšského a moravského zemského sněmu a velkého zastávce moravských zájmů. Jeho veřejná angažovanost se uplatnila i při přípravách vzniku samostatné ČSR, sestavil podklady pro obhajobu československých zájmů v oblasti vodní dopravy při mírových jednáních v Paříži. Dvaatřicet kartonů odborné dokumentace ke splavnění Labe, Vltavy a dalších toků, ke stavbám našich přehrad a výzkumné práci v laboratoři vodních staveb doplňuje bohatá fotodokumentace. O založení hydrotechnické laboratoře na brněnské technice a její vpravdě evropskou úroveň se prof. Smrček zasloužil i použitím vlastního majetku.

Smrčkovým následovníkem byl **Stanislav Kratochvíl** (1907–1988), od roku 1945 profesor VŠT v Bratislavě a od roku 1952 pak brněnské VUT. V pěti kartonech najdete práce o zakládání staveb, mechanice zemin, využití vodní energie, stavbě vodních nádrží a přehrad. Zajímavé informace jistě skrývá i šest dosud nezpracovaných kartonů písemností a deset krabic fotodokumentace **Katedry vodních staveb VUT**. K této skupině snad lze přiřadit také pozůstalost **Konráda Hrubana** (1893–

1977), odborníka na stavby ze železobetonu, předpjatého betonu a betonové skořepinové konstrukce. Ve 30. letech 20. století se mj. podílel na projektování čs. pohraničního opevnění. Patnáct kartonů písemností zahrnuje i bohatý obrazový materiál.

Skupinu archivních materiálů z oboru elektro tvoří pozůstalosti znatelně menšího rozsahu. **Jozef Sumec** (1867–1934) byl odborníkem na akustiku, elektrické stroje, vedení a osvětlování a podílel se také na normalizaci v elektrotechnice. Jeho pozůstalost v TMB tvoří dva kartony úřední korespondence, vědeckých pojednání a patentových spisů.

Vladimír List (1877–1971) se specializoval na konstrukční elektrotechniku, elektrické dráhy, elektrifikaci zemědělství, hospodárny provoz elektráren a teplárenství. Zajímavostí je Listův podíl na vzniku pražského metra. Jeho pozůstalost v TMB představuje jediný karton s korespondencí a rukopisem pamětí. Většina Listovy pozůstalosti byla dědici předána do NTM a Památníku národního písemnictví v Praze.

Drobným doplňkem k oběma předchozím fondům je společná pozůstalost Sumcových a Listových žáků **Vladimíra Bárty** (1890–1973), odborníka na elektrické motory, a **Františka Houště** (1895–1977), specialisty na spínací techniku, kterou tvoří jeden karton úřední korespondence. Posledním fondem této skupiny je devět kartonů zahrnující písemná pozůstalost **Ericha Roučky** (1888–1986), zakladatele Metry Blansko a autora více než 800 patentů v oboru měřicí a regulační techniky, zejména pro provoz parních kotlů.

Vladimír List

Do třetí skupiny patří pozůstalost akademika a profesora VUT **Vítězslava Veselého** (1877–1964), obsahující dva kartony zajímavé dokumentace k technologii výroby skla, silikátů a k organické chemii. Část této pozůstalosti se nachází také v archivu ČSAV v Praze. Velmi působivé jsou Veselého osudy za II. světové války, kterou zčásti prožil v koncentračním táboře Buchenwald, i zážitky z jeho pracovního pobytu v Číně.

Zajímavým doplněním by mohly být dva kartony dosud nezpracovaných písemností **brněnské pobočky České chemické společnosti** z let 1949–2001. Do této skupiny zařazujeme i dvanáct kartonů materiálů **Viléma** (1832–1902) a **Jaroslava** (1870–1959) **Jičínských**, odborníků na uhelné hornictví, kteří působili v ostravském a rosicko-oslavanském revíru. Nejrozsáhlejším fondem v této skupině je dosud nezpracovaná pozůstalost akademika **Františka Píška** (1886–1970), odborníka v oboru metalurgie, profesora a rektora VUT, která představuje asi čtyřicet balíků písemností a rozsáhlou knihovnu.

Posledním a dosud nezpracovaným přírůstkem do fondu písemných pozůstalostí jsou materiály **Jana Srba** (1911–2001), dlouholetého návrháře UP Rousínov a spolupracovníka Ing. Halabaly.

Archivní materiály lze po předchozí domluvě (tel. 541 421 432, dr. Urbánková) studovat v badatelně Technického muzea v Brně na Purkyňově ulici 105.

PhDr. Naďa Urbánková,
Technické muzeum v Brně

SUMMARY:

The collections of the Brno Technical Museum include writings by 14 outstanding persons and two research organizations having close ties with Brno University of Technology, Brno and/or the South Moravian Region. The writings as such may be divided into four groups by their subject. The largest group is formed by materials on hydropower engineering and water structures, in the second largest group one can find papers on electrical engineering, measurement and control, the third group writings are concerned with chemistry, metallurgy, and mining engineering, while the smallest group comprises just the latest furniture and interior designs.

Univerzity by měly být v předstihu

Naprostá většina lidí, snad s výjimkou některých politiků a ekonomů, již pochopila, že rychle nastupující globální oteplování Země je jisté a že z toho vyplývají velmi významné celoplanetární klimatické změny. Poslední pochybovače mohla přesvědčit mimořádně naléhavě formulovaná první část čtvrté zprávy IPCC (Intergovernmental Panel on Climate Change), prezentovaná světové veřejnosti 2. února v Paříži. I ekonomy a podnikatele mohla přesvědčit rovněž celosvětově publikovaná zpráva významného ekonoma Nicholase Sterna pro britskou vládu z listopadu 2006.

Většina lidí již také pochopila, že globální oteplování planety je způsobeno spalováním fosilních paliv, této pradávnejší konzervy sluneční energie z doby před 350 až 20 miliony let. Fotosyntéza vytvářející biomasu, z níž potom vznikly uhlíkaté sedimenty, uhlí, ropa a zemní plyn, odčerpala z ovzduší oxid uhličitý, zajistila dostatečné množství kyslíku a tím i podmínky pro vznik ozónu v ovzduší a předpoklady pro rozvoj života na Zemi. Lidé se nyní snaží během dvou století tato fosilní paliva vytěžit, spálit a vzniklý oxid uhličitý vrátit do atmosféry.

Oxid uhličitý v ovzduší však brání průniku dlouhovělného tepelného záření ze Země do kosmického prostoru – způsobuje skleníkový efekt. Tím se porušuje dosavadní energetická rovnováha mezi energií přijatou ze Slunce a energií vysálanou ze Země do kosmického prostoru, a proto se Země ohřívá. Tento primární proces však vyvolává další procesy, například uvolňování velmi významného skleníkového plynu – metanu, podstatné změny albeda Země, projevující se například tím, že rychle tající led v Arktickém oceánu neodráží podstatnou část slunečního záření, ale tato sluneční energie je pohlcována v oceánu, čímž se jeho ohřívání urychluje. Výsledkem velmi složitých procesů v atmosféře Země i v oceánech a na pevninách je akcelerující oteplování Země. Průměrná globální teplota Země se během minulého století zvýšila o 0,9 °C, v Evropě o 1 °C, ale dosud nejchladnější místa na Zemi, jimiž jsou arktické a antarktické oblasti a vrcholy velehor, mají teploty vyšší o 3 až 5 °C. To se někomu může zdát málo, ale teplotní změny mezi dobami ledo-vými a meziledo-vými byly 6 až 10 °C. Pokud nebudou rychle a razantně přijata potřebná opatření, zvýší se do konce století průměrná globální teplota o 3 až 11 °C a bude to mít nadozírání následky pro vše živé na Zemi.

Hlavní příčinou je opatřování energie, kde naprosto dominantní roli hraje spalování fosilních paliv. Řešení nelze spatřovat v radikálním omezení spotřeby energie, i když šetrnost a hospodárnost musí být na prvním místě v řešení problému zabezpečování ekologicky přijatelného a přiměřeného množství energie. Bez využívání fosilních paliv se ještě 15 až 25 let neobejdeme, ale jejich využívání musí být spojeno se zachycováním oxidu uhličitého a jeho trvalým ukládáním. To zvýší náklady na energii o 50 až 150 procent. Obnovitelné zdroje energie mohou sehrávat jen minoritní roli. Jediným dostatečně masivním a ověřeným nefosilním zdrojem energie je jaderná energie a na ni navazující vodíková energetika.

Přechod na zásadní změny v zásobování lidstva energiemi si vyžádá, a již nyní si vynucuje, ohromné úsilí vědecké a technické. V tomto úsilí nemohou zůstat univerzity stranou. Naopak musí být na špičce úsilí, klesit cestu v řešení nesčetného množství problémů a včas vychovat potřebné odborníky.

Bohužel na FSI VUT v Brně výuka a výzkum v oblasti jaderné energetiky téměř zanikly. Proto jsem zpracoval návrh na zřízení odboru Jaderné a vodíkové energetiky, včetně počátečního personálního zabezpečení. Jako každá nová věc i tento návrh se leckde setkává s odporem a nechutí. Přitom jeho realizací by VUT získalo prioritu ve významné oblasti a postavilo je na místo, o které by každá pokroková univerzita měla usilovat. Byl bych velmi zavázán všem, kteří by v úsilí o takové postavení VUT pomohli.

Prof. Ing. Jaroslav Kadrnožka, CSc.

SUMMARY:

An overwhelming majority of people, with some politicians and economists being exception, believe now that global warming is a real threat and that this entails some very grave changes in the global climate. The very urgent wording of the first part of the fourth report by the Intergovernmental Panel on Climate Change (IPCC) presented to a wider public in Paris on 2nd February 2007 might convince the last sceptics. Another report by Nicolas Stern for the British Government published world-wide in November 2006 might in turn be seen as convincing by economists and businessmen.

Zdravé domy 2007

Na Fakultě architektury VUT v Brně se pod záštitou hejtmána Jihomoravského kraje Stanislava Juránka konal od 21. do 22. 6. 2007 již 3. ročník mezinárodní konference „Zdravé domy“. Konference byla uspořádána v rámci projektu OP RLZ „Přírodní materiály a nepálená hlína v novodobých i tradičních stavbách“, který je spolufinancován Evropským sociálním fondem a státním rozpočtem ČR. Pořadatelem bylo Sdružení hliněného stavitelství, o. s., jako nositel projektu, a FA VUT v Brně jako partner projektu.

Konference se věnovala přírodním stavebním materiálům (hlína, dřevo, sláma, rákos a další) v jejich historické i dnešní podobě. Jejím cílem bylo upozornit na nové kvality, které do vnitřního prostředí budov tyto materiály vnášejí, a které se tak stále více dostávají do popředí nejenom jako udržitelné zdroje surovin, ale i pro svou zdravotní nezávadnost. Konference ukázala nové pohledy na hodnocení stavebních materiálů, kde již nejsou sledovány pouze hodnoty technického charakteru, ale i celý životní cyklus materiálů a budov z nich provedených.

Konference měla silnou zahraniční účast, která potvrdila, že zájem o zdravé prostředí v budovách stoupá i v dalších evropských zemích. Zástupce UNESCO Chair Earthen Architectures Philippe Garnier zhodnotil současný stav hliněného stavitelství ve světě a vnesl hlubší pohled do dané problematiky. Se svými příspěvky vystoupili i další zahraniční účastníci: Dr. Bilge Isig z Turecka, architektka Varvara Valtchanova z Bulharska, prof. dr. Slobodan Krnjetin a Mr. Zoran Brujic ze Srbska i prof. Ing. Eugen Jóna, DrSc., ze Slovenska. Domácími přednášejícími byli vysokoškolští pedagogové, projektanti a podnikatelé v oboru i studenti doktorského studia.

Odborným garantem bloku „Hliněné stavby stávající, rekonstrukce“ byla doc. Ing. Ivana Žabičková, CSc., odborným garantem bloku „Stavby novodobé s využitím nepálené hlíny a dalších přírodních materiálů“ byla doc. Ing. arch. Hana Urbášková, Ph.D.

Konference byla spojena s výstavou věnovanou tradičním i novodobým stavbám z nepálené hlíny a výstavou o životním prostředí zapůjčenou Fakultou architektury STU v Bratislavě. Akci provázela i výstavní prezentace firem.

Součástí konference byl společenský večer i exkurze, pro kterou byly vybrány objekty představující jednotlivé zájmové oblasti. První zastávkou tak byla novostavba rodinného domu v Hradčanech u Tišnova, který je budován jako první ze souboru domků ve Slunečné ulici. Jedná se o ukázkou ekologického pasivního domu s využitím přírodních materiálů. Základním stavebním materiálem je dřevěná konstrukce s výplní tepelně izolační hmoty na bázi celulózových vláken CLIMATIZER PLUS. Vnitřní příčky, kde nejsou vedeny instalace vody, jsou vyzděny nepálenou hlínou. Vnitřní omítky jsou hliněné z pytlovaných hliněných omítkových směsí PICAS. Zastřešení je řešeno extenzivní zelenou střechou. Dům má teplovzdušné vytápění s rekuperací tepla, užitková voda bude ohřívána slunečními kolektory.

Exkurze pokračovala návštěvou rekonstrukce Horního mlýna ve Křtinách a prohlídkou památkově chráněné stodoly z hliněných válků ve Slupi na Znojmsku. Jedná se o ukázkou staré technologie, která se dochovala pouze na několika objektech v ČR. Zakončení exkurze bylo v Šatově u Znojma v hliněném objektu památkově chráněného rodinného domu, který byl velmi citlivě doplněn zcela moderní přístavbou a slouží jako dobrý příklad rekonstrukce starého hliněného objektu na stavbu vyhovující životním nárokům dnešního člověka.

Konference se zúčastnilo 95 příznivců zdravého bydlení z řad odborné i laické veřejnosti ze šesti evropských zemí, kteří se na závěr akce shodli na potřebě bližších vzájemných kontaktů v mezinárodním měřítku.

Doc. Ing. Ivana Žabičková, CSc.,
doc. Ing. arch. Hana Urbášková, Ph.D.,
Ing. arch. Lucie Pohanková

For Summary see page 27.

Informace

Letní škola na Ústavu konstruování

Dva workshopy – Letní škola Digitálního navrhování a Letní škola Design 07: Kresba se uskutečnily v červnu na Ústavu konstruování FSI VUT v Brně. Obě akce byly určeny především studentům třetích ročníků středních škol. Cílem kurzů bylo nejen podpořit rozvoj mládeže v daných oblastech, ale zejména podnítit zájem středoškoláků o studium na naší vysoké škole.

Letní škola Digitálního navrhování proběhla od 11. do 14. června. Kurz probíhal v jedné ze špičkově vybavených počítačových učeben Ústavu konstruování – účastníci měli k dispozici software Autodesk Inventor, Solidworks, CATIA, Wildfire, Rhinoceros, ANSYS, Designspace a COSMOS. V rámci dopoledních přednášek byli účastníci workshopu seznámeni s počítačovým navrhováním obecně, 3D modelováním a skenováním, počítačovou podporou inženýrských analýz, reverzním inženýrstvím, digitalizací reálných fyzických výrobků a prací s naskenovanými daty. Byli seznámeni také s dvoukamerovým optickým systémem ATOS a kontaktním skenerem MicroScribe pro snímání povrchů, stejně jako technologií Rapid Prototyping.

Workshop Letní škola Kresby zajišťovaná Odborem průmyslového designu ÚK se uskutečnil od 19. do 22. června. Studenti se v úvodu seznámili s obecnými zásadami platnými v kreslířské praxi, se základy perspektivního zobrazování a se specifiky kresby v průmyslovém designu. V šesti tematicky odlišných

blocích pak probíhala praktická výuka, která vyvrcholila kresbou designérského modelu s důrazem na barevnou kompozici.

Svou náplní i velmi dobrým materiálovým a pedagogickým zajištěním obě letní školy jistě ukázaly cestu (soudě mj. dle ohlasů zúčastněných), jak zatraktivnit studium na technické vysoké škole a podpořit zájem u zainteresované mládeže o tento typ vzdělání.

Ing. Dana Rubínová, Ph.D.

Prof. Jaroslav Kadrnožka získal Literární cenu Josefa Hlávky

Prof. Ing. Jaroslav Kadrnožka, CSc., z Odboru energetického inženýrství EÚ Fakulty strojního inženýrství VUT v Brně obdržel za svou knihu „Energie a globální oteplování. Země v proměnách při opatrování energie“ Cenu Josefa Hlávky za rok 2006. Prestižní cenu každoročně uděluje Nadace „Nadání Josefa, Marie a Zdeňky Hlávkových“ ve spolupráci s Nadací Český literární fond pro nejlepší původní publikaci v oblasti věd společenských, lékařských a vědy o živé a neživé přírodě. Výběr knižního titulu k ocenění provádí Výbor sekce pro vědeckou a odbornou literaturu Nadace Českého literárního fondu za účasti pověřeného

člena správní rady Nadání. V konkurenci celkem osmdesáti vědeckých publikací získal profesor Kadrnožka za svou knihu věnovanou problematice globálního oteplování Země ocenění v kategorii neživá příroda. Kniha „Energie a globální oteplování. Země v proměnách při opatrování energie“ vyšla v loňském roce v Nakladatelství VUTIUM VUT v Brně. Vzhledem k tomu, že původní náklad knihy byl již rozebrán, pracuje nyní profesor Kadrnožka na podstatně rozšířené verzi publikace s názvem „Globální oteplování Země. Příčiny, průběh, důsledky, řešení“.

(red)

Konference diplomových prací 2007 na FSI

Ústav konstruování a Ústav mechaniky těles, mechatroniky a biomechaniky FSI VUT v Brně uspořádal za podpory projektu ESF CZ od 5. do 6. června 2007 první ročník Konference diplomových prací. Konference byla zaměřena na diplomové práce z oblasti strojírenství, zejména počítačové podpory konstruování, inženýrských analýz, mechatroniky, biomechaniky a průmyslového designu. Příspěvky prezentovali studenti, kteří chtěli seznámit širší veřejnost s problematikou své práce, a zejména studenti, kteří se chystají na doktorské studium.

Vzhledem k tomu, že se konference zúčastnili i zainteresovaní pedagogové, měla celá akce velký ohlas a studenti získali ještě na poslední chvíli cenné připomínky před vlastní obhajobou diplomové práce. Součástí konference, na které bylo předneseno celkem čtyřicet příspěvků, byla i soutěž o nejlepší příspěvek a prezentaci. Komise měla těžkou práci při hodnocení, protože úroveň mnoha prezentací byla vysoká a nebylo možné určit jednoznačné pořadí. Nakonec dva studenti, Tomáš Lasota z ÚMTMB a Jaroslav

Lev z ÚK, obdrželi 3000 Kč, další tři studenti, Pavel Sodomka (ÚMTMB), Petr Šperka a Hana Krystynová (oba z ÚK), získali 2000 Kč jako odměnu za vynikající prezentaci své práce.

Ing. Martin Vrbka, Ph.D.

Na VUT v Brně promovalo letos tři a půl tisíce absolventů

Konec června a začátek července je na vysokých školách vždy dobou promoci. Na osmi fakultách VUT v Brně letos získalo vysokoškolský diplom 1709 bakalářů, 1832 inženýrů a Magistrů of Arts, tj. celkem 3541 absolventů. Diplom převzal z rukou děkana FSI VUT v Brně doc. RNDr. Miroslava Doupovce, CSc., také Ing. Jan Slunský, kterému byla na slavnostní promoci předána i jedna z udělených „Cen Nadace Preciosa“ za diplomovou práci (snímek vpravo). Za studenty, kteří letos ukončili svá studia na FSI, poděkoval pedagogům za vedení při studiu a rodičům za poskytnutou podporu Ing. Karel Martíšek. Nový inženýr získal nejen červený diplom, ale jeho skvělé studijní výsledky byly ohodnoceny také udělením Ceny rektora VUT v Brně (snímek vlevo). (red)

Letní škola European Masters in Language and Speech

Odborníci z Fakulty informačních technologií VUT v Brně se dlouhodobě zabývají počítačovým zpracováním řeči a přirozeného jazyka. Jsou ve světové špičce např. v systémech pro automatickou identifikaci mluvčího nebo v rozpoznávání řeči v prostředí schůzí (meetingů). Kvalita výuky a výzkumu v uvedených oborech byla oceněna přijetím FIT VUT v Brně do evropského programu „European Masters in Language and Speech“.

Součástí tohoto programu jsou každoroční letní školy. Jejich letošní již 8. ročník (poslední dvě školy se konaly v Utrechtu a Edinburgu) se uskutečnil od 2. do 7. července v nových prostorách počítačových laboratoří FIT VUT na Božetěchově ulici v Brně-Králově Poli. Do Brna přijelo více než třicet studentů z celé Evropy, aby se něčemu naučili od předních evropských odborníků, poznali se, a jak už to na takových akcích bývá, také se společně pobavili. Ve svém volném čase účastníci školy po-

znávali nejen pamětihodnosti jihomoravské metropole, ale bohatě též užívali všech druhů večerní i noční zábavy, které Brno nabízí. Mimořádnou spokojenost u nich vyvolalo zvláště večerní posezení u ohně spojené s opékáním a grilováním, které pro ně organizátoři letní školy z FIT připravili v zahradě areálu bývalého kartuziánského kláštera, který je sídlem fakulty. Areál kláštera v současnosti prochází komplexní nákladnou rekonstrukcí

Na FIT se tak sjeli studenti z celé Evropy, aby se něčemu naučili od předních evropských odborníků, poznali se, a jak už to na letních školách bývá, také se společně pobavili.

Kromě Fakulty informačních technologií VUT, která letní škole poskytla prostory a počítače, byla akce podporována i evropským projektem AMIDA, kterého se účastní výzkumníci z Ústavu počítačové grafiky a multimédií FIT VUT.

mau

CEVAPO se proměnilo na Institut celoživotního vzdělávání

Centrum vzdělávání a poradenství se od 1. 6. 2007 stalo Institutem celoživotního vzdělávání VUT v Brně. Jedná se o jednu z prvních organizačních změn, kterou začíná restrukturalizace rektorátu VUT v Brně. Po transformaci i název Institut celoživotního vzdělávání plně vystihuje cíle a aktivity institutu. Prioritou institutu je poskytovat a fokusovat se na vzdělávání dospělých, vzdělávání seniorů, poskytovat DVPP, zabezpečovat celý životní vzdělávací cyklus včetně poradenských a informačních služeb. Institut celoživotního vzdělávání se člení na pět sekcí:

Sekce vzdělávání koordinuje celoživotní vzdělávání fakult a součástí, organizuje interní vzdělávání zaměstnanců v rámci strategie RLZ na VUT v Brně, organizuje vzdělávání dospělých, DVPP – další vzdělávání pedagogických pracovníků, rekvalifikační programy, doplňující pedagogické studium, organizaci Univerzity třetího věku na VUT v Brně. Sekce vzdělávání se také zabývá podporou výuky, tvorbou distančních opor a e-learningem.

Sekce poradenství ke vzdělávacím programům poskytuje metodickou pomoc, poradenství a vzdělávání k řízení projektů

pro vzdělávací programy a projekty kofinancované z prostředků EU (ESF, Lifelong Learning Programme, VpK).

Sekce profesního poradenství poskytuje zejména profesní poradenství studentům fakult VUT v Brně, ale i studentům středních škol, potenciálním uchazečům o studium na VUT v Brně, organizuje průzkumy, assesment centrum, alumni, kurzy soft skills pro studenty a spolupráci se zaměstnavateli.

Sekce organizační podpory technicky a organizačně zabezpečuje administrativu, financování, řízení, monitoring pro všechny programy a projekty institutu.

Sekce humanizace výuky (netechnických a ostatních společenských věd) v souladu s Dlouhodobým záměrem VUT v Brně zabezpečuje současnou výuku humanitních a společenských předmětů na fakultách a připravuje koncepci a materiály pro vznik samostatné organizační jednotky.

Institut je jednou ze součástí VUT v Brně a je organizačně začleněn k agendě prorektora pro strategický rozvoj.

Vlastimil Bejček

Sv. Pavel znovu na Petrově

Během hlavní pouti k patronům brněnské diecéze Petrovi a Pavlovi byla poslední červnový den na své původní místo na hlavním oltáři katedrály na Petrově znovu postavena socha svatého Pavla. Socha tak doplnila zbývajících jedenáct apoštolů při jedné z hlavních událostí oslav 230. výročí založení brněnské diecéze. Plastika nahradila kopii, kterou nechalo biskupství vyrobit třináct let poté, co zloději svatého Pavla z katedrály odnesli.

Sošku, která vznikla před 116 roky, ukradli neznámí pachatelé v roce 1991 přímo z katedrály. Šťastná náhoda přispěla k jejímu předložskému objevení. Půlmetrové dílo bylo ale značně poškozené. Mělo uraženou ruku, chyběly části prstů na pravé noze a poškozen byl kořen nosu. Původní podobu sv. Pavlovi vrátil restaurátor Ivo Staněk z Dolních Kounic. „Na opravě průběžně pracovali tři lidé celý měsíc. Nejprve jsme museli doplnit chybějící části. Tedy zápěstí levé ruky i s mečem, hřbet knihy, kterou sv. Pavel drží v pravé ruce, a části prstů pravé nohy,“ popsal Staněk. Stejně jako původní autor sochy, vídeňský řezbář Josef Leimer, použili restaurátoři limbové dřevo. Restaurátoři sochu

také vyčistili a zatmelili poškozené části povrchu. Pak přišla na řadu polychromie a zlacení jednotlivých částí plastiky. Aby mohla socha zdobit oltář další staletí, ošetřili ji restaurátoři proti plísním, houbám a dřevokaznému hmyzu. Nakonec povrch sochy uzavřeli mramorovou pryskyřicí a běleným včelím voskem.

mau, foto Michaela Dvořáková

Figurama 2007 v jízdárně Louckého kláštera

Od 12. července do 26. srpna 2007 se uskuteční v bývalé jízdárně Louckého kláštera ve Znojmě letošní ročník výstavy Figurama. Zatímco své práce zaměřené na figurální kresbu prezentovali studenti výtvarných vysokých škol v dubnu letošního roku ve výrobní hale bývalé brněnské továrny Kras na Bělidlech, znojemská výstava je věnována dílům jejich pedagogů – osobností českých vysokých výtvarných škol. Vernisáž výstavy bude současně úvodní akcí a výtvarným doprovodem Hudebního festivalu Znojmo. Po ukončení znojemské letní expozice bude výstava v „malém“ formátu ve spolupráci s Českým centrem a radnicí 10. okresu Favoriten uvedena 1. října 2007 ve Vídni v prostoru galerie bývalé vodárny (secesní Wasserturm).

Nová kolekce Figuramy 07 bude na rozdíl od předchozích let, kdy se vázala na plenérový pobyt studentů Fakulty archi-

tektury ve Znojmě (Znojmo je domovským městem jednoho z iniciátorů Figuramy – akad. mal. Karla Pokorného), tentokrát představena v zahraničí. Pořadatelství se ujala Fachhochschule Mainz a správa radnice tuto akci zařadila do svého výstavního programu – vernisáž proběhne 5. října 2007. Zmíněná škola dokáže akci také patřičně využít a zve zástupce vystavujících škol v předstihu vernisáže nejen na instalaci studentských prací, ale pořádá také výukové bloky figurální kresby pro své studenty. Bloky povedou hostující učitelé ze zahraničí, kteří tím dostanou možnost předvést svou výukovou metodu, kterou na Figuramě prezentují. Po této výstavě je na řadě v listopadu Praha, v prosinci letošního roku ještě Akademie v Katovicích a v únoru roku 2008 Polytechnika ve Valencii.

(red)

Senioři promovali

Sedmdesát absolventů Univerzity třetího věku (U3V) VUT v Brně ukončilo svá studia slavnostní promocí. Slavnostní akt se za účasti akademických funkcionářů uskutečnil v aule VUT v Brně na Antonínské ulici v pondělí 18. června 2007. Diplom předal úspěšným absolventům tříletého základního kurzu studia U3V prorektor pro strategický rozvoj VUT v Brně a statutární zástupce rektora prof. Ing. arch. Alois Nový, CSc. Promoci posluchačů 3. ročníku U3V se na VUT v Brně uzavřel již pátý běh tohoto seniorského vzdělávání.

První dva ročníky U3V tvoří přednášky, na kterých se podílejí všechny fakulty VUT v Brně. „Cílem těchto přednáškových cyklů je podat posluchačům přehled o moderních technologiích, které se používají jak ve výrobě, tak v každodenním životě. Náplň třetího ročníku si studenti vybírají podle svého zájmu. Výuku v těchto speciálně zaměřených kurzech tvoří přednášky, laboratorní ukázky i individuální miniprojekty,“ uvedl zakladatel seniorského vzdělávání na VUT v Brně a současný předseda Asociace Univerzit třetího věku ČR prof. Ing. Petr Vavřín, DrSc.

Zájem o vzdělávání v rámci U3V je mezi seniory veliký, každoročně se hlásí stále více uchazečů, kteří vzhledem k omezeným kapacitám prostorovým i personálním nemohou být ani všichni ke studiu přijati. Většina letošních absolventů základního kurzu má zájem pokračovat ve studiu U3V na VUT i v příštím roce; více než polovina z nich si již vybrala ze široké nabídky jedno nebo dvousemestrových specializovaných nadstavbových kurzů.

(red), foto Michaela Dvořáková

Naše tipy:

Krása arabské ženy ze Středomoří

Společnost česko-arabská ve spolupráci s Etnografickým ústavem Moravského zemského muzea pořádá od 20. června do 31. srpna 2007 ojedinělou výstavu ONA: Krása arabské ženy ze Středomoří. Blízký východ a severní Afrika, ve které po dlouhá staletí koexistují tři hlavní světová náboženství – judaismus, křesťanství a islám, je nesmírně bohatou oblastí se vzájemně se prolínajícími kulturami. Každý region oplývá osobitými projevy duchovní i materiální kultury, které dohromady tvoří pestrobarevný obraz tamní společnosti. Jedním z nich je odívání – tedy každodenní viditelná přítomnost šatstva svým vzhledem vyprávějícího o svém majiteli. Výstava si klade za cíl seznámit veřejnost s rozmanitostí ženského oděvu jako svébytného projevu jednotlivých kultur této oblasti. Dámský oděv býval odnepaměti pestřejší a ženská krása rafinovanější, proto byl tedy pro prezen-

taci zvolen šat ženský. Projekt autorsky připravily Sabina Dvořáková a Béatrice Maaloufová za finanční podpory Společnosti česko-arabské a Moravského zemského muzea v Brně, v jehož prostorách se celá akce koná.

Pozvání do Českého Krumlova

Pokud zavítáte o prázdninách do Českého Krumlova, nenechte si ujít návštěvu známého Egon Schiele Art Centra. Pod záštitou Ministerstva kultury České republiky a Velvyslanectví USA v Praze zde vystavuje svou grafiku Američan Keith Haring, mladí umělci z New Yorku (Midori Harima, Cassandra C. Jones, Peter Maslow, Annysa Ng a Vadis Turner) a také akademický malíř Petr Kvíčala, pedagog Fakulty výtvarných umění VUT v Brně.

(red)

Turnaj v plážovém volejbale smíšených dvojic

Centrum sportovních aktivit uspořádalo v areálu Pod Palackého vrchem první ročník turnaje v beachvolejbale. I přes nepřízeň počasí, která toho dne panovala, se k prezenci dostavilo všech osm přihlášených smíšených párů, až na výjimky studenti VUT v Brně. Hrál se na jeden vítězný set do 21 bodů, systémem „pavouka“. K úvodnímu zápasu nastoupila dvojice ALLIBALI proti týmu CLONDAIK. Dvojice, která prohrála, sestoupila do „opravného pavouka“ a mohla se dál zúčastnit bojů o třetí místo. Naopak dvojice bez porážky postupovala dále turnajem až k samotnému finále. Do utkání o první místo se po zásluze probojovali Šárka s Petrem a Martina s Liborem. Šárka Kubínová s Petrem Říhou si nenechali vítězství utéct a stali se tak vítězi turnaje. Na třetím místě se umístili Dáša Králová s Tomášem Seinerem. Z dalších družstev jmenujme: Lucie Šestáková s Martinem Peškem, Pavlína Klárová s Liborem Skydánkem a tým Martina Mikaly.

Pavla Vostrejžová, foto Michaela Dvořáková

Běh olympijského dne 2007 v Brně

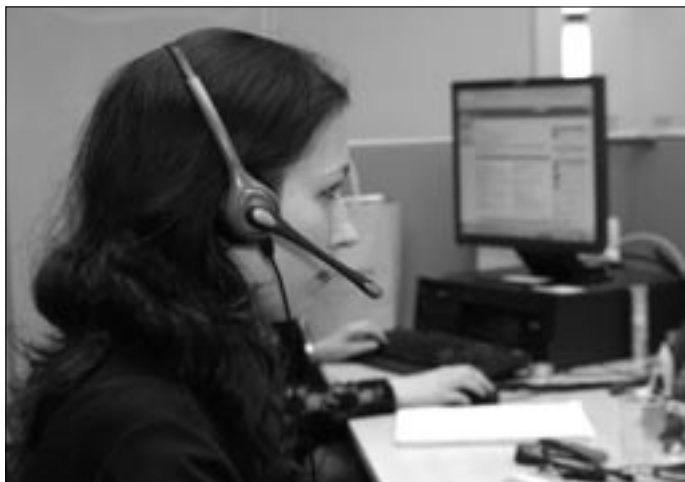
Ve sportovním areálu VUT v Brně Pod Palackého vrchem se 20. června 2007 uskutečnil již 16. ročník Běhu olympijského dne. Běh se koná od roku 1987 (dnes již ve 195 státech) z iniciativy Mezinárodního olympijského výboru jako upomínka na jeho založení 23. června 1894. Není to jen běh pro zdraví a lepší kondici, jeho účelem je připomínat olympijské ideály a sportovní boj v duchu „fair play“, což je také hlavním mottem celé akce.

V Brně, jako jednom ze šestnácti měst ČR, byl Běh olympijského dne uspořádán z iniciativy Jihomoravského regionu Českého klubu olympioniků ve spolupráci s Centrem sportovních aktivit VUT v Brně a za podpory Brněnského tělovýchovného sdružení. V sedmi kategoriích mládeže (279 účastníků) a dvou kategoriích dospělých se běhu zúčastnilo přes 380 sportovců. Účastníci závodů měli možnost se seznámit s brněnskými olympioniky, kteří spolupracovali na organizaci závodu v různých funkcích.

(red)

Holky pro počítač a počítač pro holky

Technické fakulty VUT v Brně (FSI, FAST, FEKT a FIT) se dlouhodobě potýkají s malým zájmem dívek o studium technických oborů. Výrazná převaha studentů nad studentkami neprospívá oběma pohlavím – středoškolačky se ochuzují o možnost vystudovat obory, které jim po absolutoriu zajistí atraktivní místa s výborným finančním ohodnocením a s prakticky nulovým rizikem nezaměstnanosti; chlapcům, kteří nyní tráví své studium víceméně v čistě mužském prostředí, schází pak příležitost konfrontace s ženským světem, s postoji a způsoby uvažování žen při řešení problémů.

Ženy jsou např. lepší než pánové v dnes tolik preferované týmové práci. V manažérských pozicích, do kterých se absolventi technických vysokých škol často dostávají, je také čeká působení ve smíšených pracovních kolektivech. Pokud nemají v tomto směru zkušenosti již z období studia, mohou mít potíže.

„Obklopují nás počítače, polovinu jejich uživatelů tvoří ženy. Přesto ale počítače a jejich programy navrhují téměř výhradně muži, tak jak to vyhovuje jim. I to je potřeba změnit,“ říká prof. Jan Honzík, proděkan Fakulty informačních technologií VUT v Brně. Podle něj při rozhodování středoškolaček o výběru studijního oboru hraje svou roli vedle vlivů výchovných také často i jejich menší sebevědomí. „Přitom mají např. ke studiu informatiky úplně stejné předpoklady, a někdy dokonce lepší než chlapci. Navíc práce v tomto oboru je pro ženy velmi výhodná – vždyť se dá mnohdy dělat přímo z domova,“ je přesvědčen Honzík. Informatičky tak mohou docela dobře skloubit zaměstnání s rodinným životem.

Vedení technicky zaměřených fakult se snaží dívky pro studium získat kombinací oborů, které nemají čistě technické zaměření. Na Fakultě elektrotechniky a komunikačních technologií tak například letos na podzim zahajuje interdisciplinární obor Biomedicínská technika a bioinformatika, který propojuje technické studium s medicínou. O tom, že tato cesta přináší úspěch, svědčí zájem dívek – zatímco průměrný počet studentek na této fakultě nedosahuje ani pěti procent, na nový obor byla mezi přihlášenými plná pětina středoškolaček.

Také Fakulta informačních technologií hledá způsoby, jak dívky přesvědčit o tom, že právě studium informatiky je pro ně ta správná volba. Ke zjištění vztahů a postojů „náctiletých“ dívek k počítačům, internetu, k tomu, co je na studiu informatiky přitahuje nebo naopak odrazuje, má vedení fakulty sloužit i druhý ročník literární soutěže pro studentky středních škol na tato témata:

- Holky pro počítač a počítač pro holky
- Proč chci studovat počítačový obor na vysoké škole

Práce by měly mít formu eseje, úvahy či fejetonu o rozsahu minimálně tří a maximálně čtyř stran psaných dvanáctibodovým písmem ve formátu PDF. Termín dodání soutěžního příspěvku je předběžně stanoven na listopad 2007, finále proběhne během prosince 2007 v prostorách VUT v Brně, kde se uskuteční také veřejné čtení nejlepších prací. (Přesné termíny budou vyhlášeny v polovině září.) Předběžné registrace lze poslat e-mailem na adresu soutez-holky@fit.vutbr.cz. Na stejnou adresu lze směřovat jakékoliv dotazy.

Podmínkou účasti je, aby soutěžící byla ve školním roce 2007/2008 studentkou libovolné střední školy ve věku od 15 let. Autorka musí také souhlasit s případnou prezentací své práce ve finálovém kole a zveřejněním díla na webových stránkách soutěže.

Hodnotí se nápad a úroveň textu. Oceněny budou tři nejlepší práce, které postoupí do finálového kola, jehož vítězky obdrží zajímavé věcné ceny. Pro finalistky, jejich rodiče a přátele bude finále rovněž exkluzivním dnem otevřených dveří, při kterém si budou moci prohlédnout Fakultu informačních technologií VUT, která sídlí ve zcela nově zrekonstruovaném areálu bývalého kartuziánského kláštera v Brně-Králově Poli. Fakulta má pro výzkum a výuku informačních technologií špičkové vybavení, nejlepší ze všech českých vysokých škol.

Připravil Igor Mauks

SUMMARY:

For quite a long time, the BUT technical faculties have seen declining interest of female students in the study of technical fields. The impact of this fact on both male and female student population is negative – the female graduates from secondary schools deprive themselves of the study of fields guaranteeing safe jobs after graduation while the male students, who now spend all of their studies in a virtually pure male environment, miss a confrontation with the female world and with the ways women approach problems.

Nové učební texty a publikace

Fakulta architektury

XI. vědecká konference doktorandů
2007 – 1. vyd. – 171 s., ISBN 978-80-214-3405-9

Zdravé domy 2007

2007 – 1. vyd. – 106 s., ISBN 978-80-214-3360-1

Fakulta podnikatelská

Konference WITNESS 2007
10. setkání uživatelů Witness
2007 – 1. vyd. – 84 s., ISBN 978-80-214-3432-5

Fakulta strojního inženýrství

Faculty of Mechanical Engineering
Ed.: PETRUŠKOVÁ, Hana
2007 – 1. vyd. – 26 s., ISBN 978-80-214-3415-8

Konference diplomových prací 2007

Eds.: VRBKA, Martin – PALOUŠEK, David
2007 – 1. vyd. – CD, ISBN 978-80-214-3406-6

Rektorát

Výroční zpráva o činnosti VUT v Brně
za rok 2006
Ed.: VANÝSKOVÁ, Jitka
2007 – 1. vyd. – 69 s., ISBN 978-80-214-3422-6

Vědecké spisy

Edice Habilitační a inaugurační spisy

LATTENBERG, Ivo
Nové techniky předzpracování signálů
v proudovém módu pro oblast smíšených signálů
2007 – sv. 237 – 34 s., ISBN 978-80-214-3433-2

Edice PhD Thesis

ŠPONAR, Radek
Napěťové a proudové konvejory a aplikace
2007 – sv. 414 – 27 s., ISBN 978-80-214-3427-1

KEŘT, Radim

Hodnota pro zákazníka v návaznosti na CRM a jeho význam pro konkurenceschopnost podniku
2007 – sv. 415 – 32 s., ISBN 978-80-214-3431-8

HADAŠ, Zdeněk

Mikrogenerátor jako mikromechanická soustava
2007 – sv. 416 – 30 s., ISBN 978-80-214-3435-6

HORÁK, Petr

Studium degradability a metastability v organo-křemíkových materiálech
2007 – sv. 417 – 32 s., ISBN 978-80-214-3436-3

Summaries:

(p. 4)

At a time when the implementation of an International Clinical Research Centre is under way and the vision of a Central European Technological Institute is taking a definite shape, the management of the BUT Faculty of Mechanical Engineering is preparing a project that should make Brno the centre of research and development of new engineering technologies.

(p. 12)

An almost 26 metres long metal pathway is now spanning Božetěchova Street linking the premises of a former Cartesian monastery with the new building of the Faculty of Information Technology in Brno-Královo Pole opened last year. Now the faculty campus, which is being completed at the moment, has become contiguous. The new bridge now vaulting five metres over the road was put in place on 30th June.

(p. 19)

A third annual Healthy Houses international conference was held from 21st to 22nd June 2007 at the BUT Faculty of Architecture under the auspices of Mr Stanislav Juránek, the Chief Executive Officer of the South Moravian Region. The conference was part of the Human Resource Development Operational Programme entitled Natural Materials and Unburnt Clay co-financed from the European Social Fund and from the Czech Government's budget.

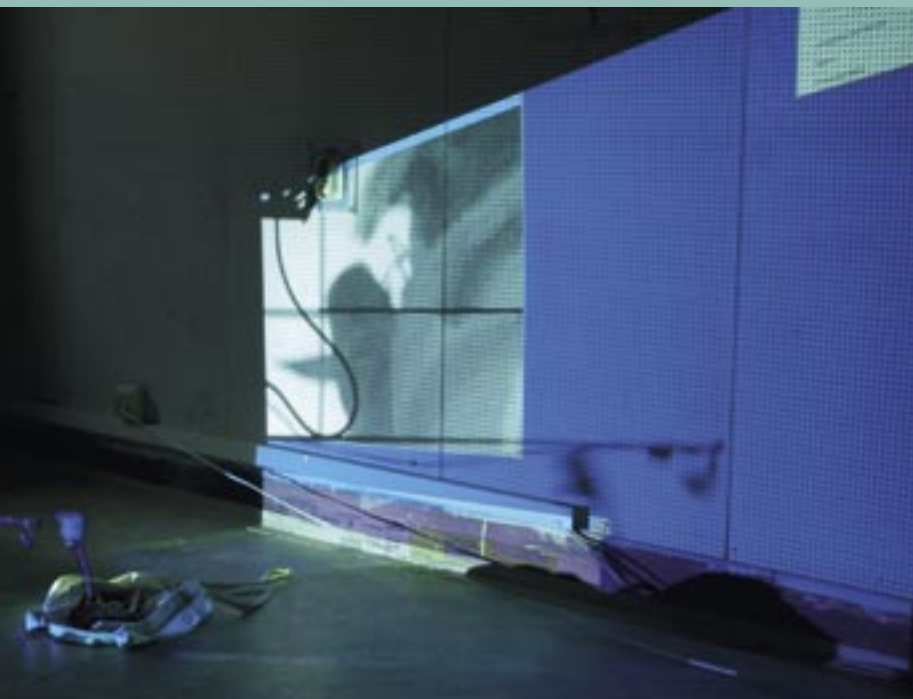
Bakalářské práce studentů Fakulty výtvarných umění

Ateliér performance
Ema Harmadyová

Ateliér papír a kniha
Tereza Novotná

Ateliér video
Jan Žalio

Ateliér malířství 2
Pavla Tichá

Ateliér grafiky
Lukáš Veselý

Foto: Irena Armutidisová